Miljøministeriet
Kystdirektoratet

Grundejerforeningen Rådalsgård 1
c/o Ditte Christensen, Havrevej 15
4040 Jyllinge

Kystdirektoratet
J.nr. 21/16128-8
Ref. Morten Skov Jensen
30-11-2022

Dispensation til udvidelse af legeplads inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning
I har den 15-11-21 søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens[1] § 15 til legeplads inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 4ii, Jyllinge By, Jyllinge, Nordmarksvej 45, 4040 Jyllinge, i Roskilde Kommune.

Afgørelse
Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages
Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Du vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Du kan se en klagevejledning i bilag 2.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen
Ansøger repræsenterer Grundejerforeningen Rådalsgård 1, som har ansøgt om at opføre en naturlegeplads på en matrikel ejet af foreningen.

På matriklen findes i forvejen et gyngestativ samt tre borde/bænke sæt. Ansøger skriver at gyngestativet er ca. 20 år gammelt og ønsker nu at fjerne dette i forbindelse med opførelsen af naturlegepladsen.

Matriklen er udlagt som friluftsområde i Lokalplan 668 Jyllinge Nordmark. Tæt på placeringen ligger en lystbådehavn og en mindre sti forbinder den nuværende legeplads med Nordmarksvej mod øst.

Arealet som der ønskes at bygge på har tidligere været anvendt til bådoplag, men der har siden 1970erne eksisteret rekreative aktiviteter på matriklen i form af fodboldbane, fodboldmål og senere i 1990erne gyngestativ og borde/bænke sæt. En historisk dokumentation i form af billeder for brug af lokaliteten til rekreative formål kan ses i bilag 4.

Beslutningen om at ansøge dispensation til opførsel af en naturlegeplads er blevet vedtaget på grundejerforeningens generalforsamling den 7. april 2021. Ifølge ansøger vil en naturlegeplads skabe et socialt samlingspunkt for både børnefamilier og institutioner og realisere at leg kan opstå på tværs af generationer.

Naturlegepladsen vil bestå af følgende elementer: Junglebane, gynge og faldunderlag samt vippe. Alle tre legeredskaber vil, ifølge ansøger, blive lavet i Robinietræ. Legeredskaberne er fra Elverdals "Organic" serie, hvor træet er FSC mærket og dyrket i EU. Se bilag til ansøgning for en nærmere beskrivelse.

Fig. 1 viser en oversigt over matrikel 4ii som i sin helhed er strandbeskyttet areal (gult prikkede område). Den røde prik markerer ca. det område, hvor naturlegepladsen ønskes opført.

Fig. 2 viser luftfoto 2021 af området hvor nuværende legeplads med sin kystnære placering er markeret med en rød prik. Derudover ses stien som forbinder legepladsen med Nordmarksvej.

Fig. 3 viser de nuværende forhold, hvor gyngestativet og borde/bænke sættene ses øverst i billedet. Indsat fra ansøgning.

Fig. 4 viser et billede af junglebanen, hvor den højeste del af anlægget bliver 'lianer i galge' på 2,1 m i øverste højre del af billedet. Indsat fra ansøgning.

Fig. 5 viser et billede af gyngen som får dimensionerne højde: 2,7 m, Bredde 3,3 m og dybde 2,54 m. Fugleredegyngen i midten udgør ca. 100cm i diameter. Indsat fra ansøgning.

Fig. 6 viser et billede af faldunderlaget under gyngen som udføres i miljøvenlige sorte gummimåtter som er fenestreret, så der kan vokse græs op igennem og underlaget dermed falder i et med græsset. Indsat fra ansøgningen.

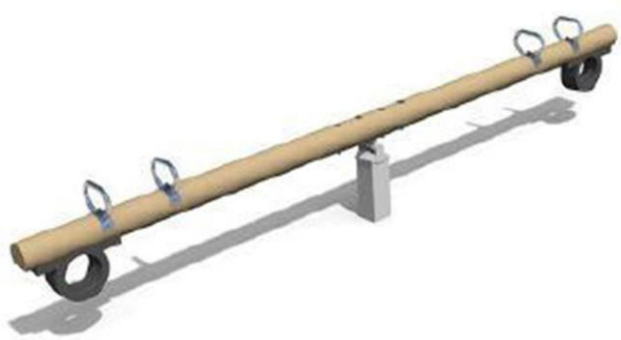

Fig. 7 viser et billede af vippen som har dimensionerne: Højde 0,45 m og længde 4 m. Vippen er udført i Robinietræ med håndtag i stål. På undersiden er der monteret dæk i gummi til at afbøde stødet når vippen vipper ned. Indsat fra ansøgningen.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse
I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000
Matriklen grænser op til Natura 2000-område (nr. 136 Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov) Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 120 Roskilde Fjord og nr. 199 Kongens Lyng samt fuglebeskyttelsesområde nr. 105 Roskilde Fjorde og nr. 107 Jægerspris Nordskov.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved

vurderingen er der særligt lagt vægt på projektets begrænsede karakter, at legepladsen bygges i naturvenlige materialer uden for Natura 2000-området og at området i forvejen benyttes til fritids-og rekreative aktiviteter. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter
På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen
Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Det er i praksis antaget, at selve det forhold, at en tilstandsændring er udført for meget lang tid siden kan medføre en begrænsning i myndighedens mulighed for at kræve lovliggørelse. Denne praksis hviler på et almindeligt indrettelsessynspunkt, hvorefter en ejer/bruger normalt, når der er gået meget lang tid og eventuelt sket ejerskifte, mv., vil have indrettet sig i tillid til, at bestående indretninger på grunden, som ikke er blevet påtalt, anses for lovlige. Omfanget af denne begrænsning - indrettelseshensynet - er baseret på en konkret vurdering af bl.a. karakteren af det ulovlige forhold. Det indgår også i vurderingen, om der er væsentlige samfundsmæssige interesser i håndhævelsen i den enkelte sag. Det antages som udgangspunkt, at jo stærkere en beskyttelsesinteresse desto flere år skal der gå, før retten til fysisk lovliggørelse fortabes.

De nuværende faciliteter i projektområdet, gyngestativ og borde/bænke sæt, er formentlig opført uden dispensation. Kystdirektoratet lægger til grund, at der har været legeredskaber i projektområdet og at området har været anvendt rekreativt siden i hvert fald 1980. På denne baggrund anser Kystdirektoratet de eksisterende faciliteter som lovlige. Ansøgningen behandles herefter som en ansøgning om udvidelse af de eksisterende faciliteter.

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det vil være muligt at opnå dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Det er en forudsætning for at opnå dispensation, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Der er søgt om dispensation til udvidelse af en legeplads, der er frit tilgængelig for områdets besøgende.

Kystdirektoratet vurderer, at der er tale om et anlæg, som ikke vil påvirke oplevelsen af kystlandskabet nævneværdigt, idet anlægget delvist skærmes af den nærliggende lystbådehavn, ligger i tilknytning til et boligområde og har en maksimal højde på 2,7 m.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til legeplads.

Med venlig hilsen

Morten Skov Jensen

Morten Skov Jensen
+45 61 35 11 70
moskj@kyst.dk

Afgørelsen er også sendt til:

- Roskilde kommune, kommunen@roskilde.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Roskilde, roskilde@dn.dk
- Friluftsrådet centralt; fr@friluftsraadet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Roskilde, roskilde@friluftsraadet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Roskilde, roskilde@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning
Bilag 2: Klagevejledning
Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området
Bilag 4: Historisk dokumentation for brug af areal til rekreative aktiviteter

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven
Af naturbeskyttelseslovens[2] § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse
Ifølge habitatbekendtgørelsen[3] skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

[2] Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.
[3] Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 136, Roskilde Fjord og Jægerspris Nordskov

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 120		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Søbred med smaurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Blank seglmos (6216)	Mygblomst (1903)
	Stellas mosskorpion (1936)	Eremit* (5380)
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Havlampret (1095)	Stor vandsalamander (1166)

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 199		
Naturtyper:	Brunvandet sø (3160)	Hængesæk (7140)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 105		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågås (T)
	Knarand (T)	Skeand (T)
	Krikand (T)	Troldand (T)
	Hvinand (T)	Lille skallesluger (T)
	Stor skallesluger (T)	Havørn (TY)
	Rørhøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Sorthovedet måge (Y)
	Dværgterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 107		
Fugle:	Havørn (Y)	Hvepsevåge (Y)
	Sortspætte (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

(fra *Natura 2000-planen 2022-27*)

Bilag 4: Historisk dokumentation for brug af areal til rekreative aktiviteter

Figur 1 viser et billede af Jyllinge Nordmark i 1971 indsat fra 'Danmark set fra Luften'. På dette tidspunkt eksisterede der en p-plads på arealet, hvor der i dag ønskes at opføre en legeplads. Modtaget fra ansøger.

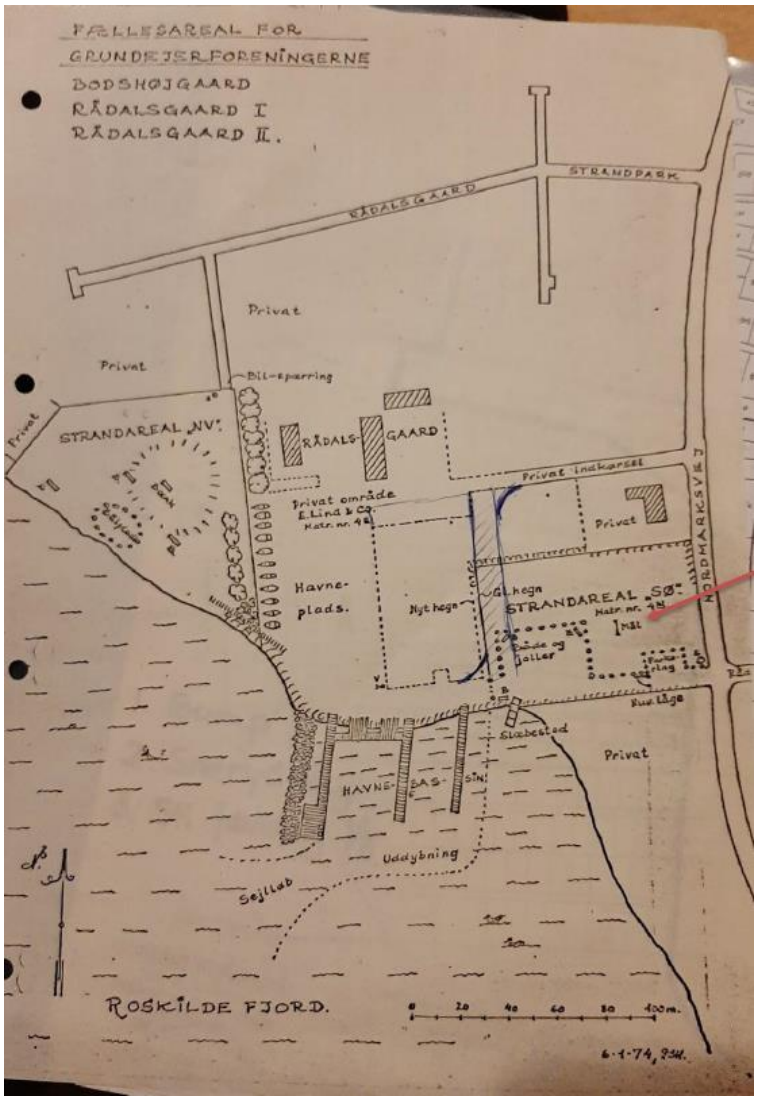

Figur 2 viser en tegning over lokalområdet dateret til 06-01-74. På tegningen ses at fodboldmålene er markeret (rød pil). Modtaget fra ansøger.

Figur 3 viser et billede taget af Jyllinge Nordmark kiggende mod syd i perioden 1984-1989. På billedet ses at området dengang blev brugt til opbevaring af både, og at der stod to fodboldmål (røde cirkler). Indsat fra Danmark set fra Luften.

Figur 4 viser et billede af Jyllinge Nordmark fra 1994 indsat fra Danmark set fra Luften, hvor gyngestativet lige kan anes (rød pil). Modtaget fra ansøger.

Fig. 5 luftfoto 2004 luftfoto 2014 viser projektområdet samt gyngestativ og borde/bænkesæt ved den røde prik.

Fig. 6 luftfoto 2014 viser projektområdet samt gyngestativ og borde/bænkesæt ved den røde prik.